

DOBROUGEA JUNĂ

POLITICĂ - ECONOMICĂ - CULTURALĂ - ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 500 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 —

Redacția și Administrația:
CONSTANȚA, str. Școlii Vârnav 27

Chemare pentru cei vii

de ION MICU

Vivae voce
Mortos plango

Dumitra Olariu...
Iată e un an de când vestea morții lui aștepta, ca *faima virgiliană*, pe străzi, printre prieteni, și pretutindeni, în fiecare inimă, turna din amarăciunea, tristețea și cruzimea ei. Necruțătorul destin al oamenilor! Murise departe poetul, în Caucazul prometeic, jintuit la pământ de o armă automată, ca și prietenul său de bătaie cărula, pentru moartea neașteptată, i-a închinat versurile din «La moartea unui camarad»:

Doamne, camaradul meu
din dreapta
A tăcut deodată să mai
traga
A tăcut cu graiul și cu
fapta...

Tot astfel a tăcut și el, pășind în lumea fără hotar a morții, ca să-și doarmă acolo somnul veșnicii împăcări. Ultima lui transhumanță cu turmele de vise, pe alte plaiuri decât cele strabune, i-a făcut să ia popas veșnic în pământuri ce nu l-au născut, dar care, în avântul războiniceii cavalcade, i s'au apropiat de suflet. «Ele mi-au devenit dragi, fiindcă pe acolo am dat luptele și am biruit» — mărturisește fără înconjur într-o scrisoare.

Moartea lui a fost urmată, la scurtă vreme, de a mamei sale care, greu bolnavă fiind, a răposat fără să fi aflat de soarta celui mai drag dintre copii, deși o bănuia — după atâtea zile și săptămâni de tăcere funestă prevestitoare. Pe mormântul ei se va ridica o cruce în semn de pomenire pentru amândoi. Simbolul de piatră al crucii funerare pusă pe mormântul ce nu-l cuprinde pe amândoi, va veni două ființe ce s'au iubit, dar odihnesc departe una de alta: mama și feciorul, Dochia și Dumitru. Două nume de acum împreună mereu, până la sfârșitul veacului omenesc.

Monumentul acesta creștinesc s'a lucrat în piatră de Bașchioi, de un meșter constantin, după o schiță făcută de sculptorul Cristea Grosu, prietenul aedului nostru pontic, realizator al gravurilor apărute în cele două volume de versuri «Crângurile cerului» și «Crepuscul Intim» cu care a intrat în Helicon și a fost prețuit D. Olariu. Pe cruce, sub numele celor doi dispăruți, dar privindu-l numai pe fiu, sînt cuvintele ce voise, în eventualitatea morții, să-i fie săpate: *Ucis nu de oameni, ci de propriul său vis.*

Solemnitatea sfințirii acestei cruci va avea loc Duminică 14 Noiembrie, în cimitirul comunei Valul lui Traian, satul unde Olariu a scris multe din versurile sale.

Prilejul acestei solemnități mi-a dat îndemn la această «chemare pentru cei vii», pentru cei care i-au fost prieteni și admiratori, pentru cei care i-au cunoscut indeaproape și chiar pentru acei ce nu l-au știut după chip, ci după fapte. Mă gândesc la Constanța noastră și la puținele ei opere statuate. Într'un timp singur vitregit de soartă Ovidiu înălța trup de bronz în această urbe dela țarmul mării. S'au adăugat apoi altele: Bănescu, Roman, Eminescu, Carmen-Sylva, Regina Maria, aceasta din urmă adusă de pe un urgisit țarm astăzi pierdut. Fiecare dintre ei a fost legat de orașul Constanța și memoria fiecăruia se cerea astfel cinstită, ca și sintem aici în Dobrogea, pe un milenar trecut greco-roman, și oamenii acelui trecut nu preocupau bronzul ori marmora, când era vorba să cinstească pe un bărbat de merit. Muzeele noastre, chiar și cel al Dobrogeii, așa de oropsit în ultimul timp, au în colecțiile

continuare în pag. 3-a

CHESTIA ZILEI

Disciplina

Este bine știut că în orice ramură de activitate, vrednicia nu este suficientă singură, cum nu este suficient fructul, ne-cuopt fără ramura susținătoare care-l hrănește până la maturitate.

Pentru ca vrednicia să dea adevăratele roade, să fie adică o vrednicie reală creatoare, trebuie să fie susținută de foarte multe discipline, care la oaltă cu ea să o țină și să-i dea toate avantajele unei adevărate virtuți.

Cum corpul nostru este perfect capabil de orice acțiune și reacțiune a simțurilor, numai prin unitatea tuturor organelor, asemenea actele noastre nu pot fi perfecte decât numai prin colaborarea tuturor disciplinelor pe care conștiința și viața noastră ni le pune la îndemână.

Iată câteva adevăruri elementare, evidente, practice, fără de care nici o organizare, nici o activitate pozitivă nu este posibilă.

Adevăruri de cari și marea familie a slujbașilor statului a trebuit și trebuie permanent să fie socoteală pentru că munca lor să și găsească adevărate albe pentru ca să meargă mână în mână cu interesele statului pe care-l slujesc.

Munca însăși este o disciplină a sufletului și a conștiinței noastre.

Disciplina acțiunilor trebuie să plece din disciplina muncii: a conștiinței noastre, din disciplina interioară, asemenea plantei și florilor ei, plectate și susținute vii din rădăcina lor.

Un funcționar ca și un soldat, lucrând în afara cadrelor disciplinelor impuse de nucleul din care face parte, ca o unitate organizată, perfectă, este nu numai inutil dar periculos.

Își pierde rațiunea utilității și chiar a personalității lui și de aci se nasc multe, foarte multe rele și păcate.

Intreg echilibrul organismului său se strică. Echilibrul sufletului său, mai apoi va avea de suferit ca până la urmă să nu prezinte decât noțiunea unei bile aruncate la întâmplare gata să cadă la orice înclinare a suprafeței și gata să dea înapoi la cei mai îndemnat obstacol.

Vrednicia fără disciplină este moartă. Disciplina există pretutindeni, însă într-o stare mai mult sau mai puțin pronunțată.

T. Petrișca-Siștinșanu

DUMINICA

de Preotul CONST. POPESCU

Cea mai mare parte din noi arată în viață o mare ușurință. În convorbirile omului cu el însuși, cu familia sa, cu prietenii și semenii săi, n'ai să auzi decât de sănătate (s'o ai-bă dela Dumnezeu), de pace, de greutatea vieții și de turburările ce există în națiuni; și n'a să vezi la om decât această preocupare și muncă: bani, sănătate și plăcere. În chip inconștient, noi luăm aceste lucruri drept realități cari rămân, cari sînt tari și cari valorează mai mult decât orice.

În ce greșeli și iluziuni amare trăim! Căci ce este viața noastră? Față de veșnicie, o clipă, un fulger. Dar obiectele pe cari noi le privim? Un decor al unui moment. Ca să vezi în viața aceasta, în universul acesta, în casa și munca ta realități veșnice, dai dovadă de puțin suflet și de puțină minte.

Adevărata realitate nu-i decât nevăzutul și infinitul, cari ne așteaptă dincolo de mormânt; însă această realitate, care ne așteaptă și către care mergem fără oprire, n'ar putea cuprinde oameni cari nu se sinchisesc de soarta lor. Căci trebuie să observăm că între noi și invizibil se află un munte înalt, pe care nu-l putem trece decât printr'un tunel: prin tunelul negru al morții.

Există dar o problemă, care să preocupe pe om: Cum voi fi în viața de dincolo, în veșnicie? Voi fi fericit sau un nenorocit? Voi putea dăci să-mi lixez soarta mea? Căci legea este neîmpăcată: noi sântem în tren, iar trenul pornește prin tunelul morții și noi cu el.

Înțeleg atunci ce-ar putea să mi se spună: «Problema soartei mele dincolo de viața pămîntescă mi-am pus-o de mult Sânt creștin, știu că am să mor și știu ce mă așteaptă după moarte: fericirea cu Dumnezeu și nenorocirea fără Dumnezeu. Deci eu mă pregătesc ca să înlătur nenorocirea și să îmbrățișez fericirea».

Firește, eu înțeleg. Dar dacă noi am hotărât într'un colț al spiritului nostru problema soartei noastre, eu nu văd deloc că am proiectat această soluție asupra vieții noastre. Evident, noi cunoaștem legile existenței noastre după moarte, însă trăim în așa fel de parcă nici n'am cunoaște aceste legi, parcă nici n'ar exista.

Ia, să reflectăm puțin asupra acestui lucru: La ce se gîndește omul mai toată ziua? Pentru ce muncește omul mai toată viața? Iar dacă ar fi să răspundem sincer, ne-ar surprinde și ne-ar înfricoșa constatarea că gîndirea și strădania noastră sînt atente mai mult pentru viața d'aci decât pentru cea de dincolo.

Așa dar noi trebuie să cercetăm viața pe care o trăim și să ne întrebăm adesea dacă ea își are drumul său bun. Iar, pentru a nu rămâne la un examen superficial, să coborîm pe scara interioară în sanctuarele invizibile, unde se găsesc forțele cari călăuzesc viața noastră: să coborîm în conștiința care judecă, în voinea care face eforturi, în inteligența care raționează, în inima care iubește și deteșă și atunci noi vom vedea tot ceea ce se ascunde și vom avea și îndrăzneala să spunem tot ceea ce vedem.

Coborînd însă mai jos, vom da peste alte facultăți mai vii și în mai bună stare: credința și dragostea; iar cu ajutorul acestora și al acelora viața noastră interioară poate fi reinovită și întinerită în Domnul Iisus Hristos.

Avansări de personal la prefectura jud. C-ța

D-nei Popescu Victoria, dactilografă cu 2 grade, i se acordă încă o gradă, cu începere dela 1 Apr. 1943.

D-lui Manole Moise, impiegat cu una gr., i se acordă încă o gradă dela 1 Aprilie 1943.

D-lui Mierlă Ion, șef de birou cu una gr., i se acordă încă o gr. dela 1 Apr. 1943.

D-lui Georgescu Dumitru, șef de birou cu 2 gr., i se acordă încă o gr. dela 1 Aprilie 1943 și se încadrează în gradul de șef de birou cu 3 gr.

D-lui Dănăchescu Nicolae, șef de serv. cu 2 gr., i se acordă încă o gr. cu data de 1 Apr. 1943.

D-nei Toma Constanța, șef de birou cu 1 gr., i se acordă încă o gr. cu începere dela 1 Apr. 1943.

D-lui Sbârcea Const., șef de birou cu 2 gr., i se acordă încă o gr., cu începere dela 1 Apr. 1943.

Ziua numelui M. S. Regelui Mihai I. sărbătorită la Constanța

Ziua numelui M. S. Regelui Mihai I. a fost sărbătorită cu multa însuflețire la Constanța

La catedrală și în toate celelalte biserici din localitate, s'au oficiat slujbe religioase și s'au înălțat rugăciuni pentru înălțarea și iubirea noastră Suveran. Au participat reprezentanții autorităților civile și militare, apoi numeroși locuitori de toate vârstele și din toate clasele sociale.

Unități din garnizoana locală, au defilat în frunte cu muzicele militare.

La licee și școlile primare s'au organizat serbări. Elevii au recitat poezii patriotice și au cântat compoziții ro-

mânești, iar profesorii au rostit cuvântări scurte, arătând școlărilor însemnătatea zilei.

Secția „Munca și Lumina” de pe lângă întreprinderile industriale și comerciale, au organizat frumoase șezători, cu recitări, cântece și piese de teatru cu caracter patriotic. Conducătorii secțiilor, au explicat muncitorilor și slujbașilor, importanța celor 3 ani de domnie ai M. S. Regelui Mihai I.

D. inspector regional Gh. Coman, de la „Munca și Lumina” a participat la manifestațiile organizate de slujbași și muncitorii din întreprinderile industriale.

Unde se publică pierderea buletinelor

Din exces de zel al șefului Biroului Populației făcându-se greutăți aceluia care își pierdeau buletinele și erau obligați a publica pierderea lor, sesiunea pe d-l Primar al municipiului, am primit următorul răspuns:

Domnule Director,

La petițiunea Dvs. înreg. la No. 33683/943, avem onoarea a vă face cunoscut că am intervenit la Biroul Populației din localitate pentru a lua măsuri ca să se lase liberă publicarea pierderii buletinelor Biroului Populației, în orice zi și cu atât mai mult în ziua de sub direcțiunea D-voastră.

p. primar, T. VOICU

Secretar G-ral,

T. DALGEANU

De la Căminul Cultural

Duminică 14 Noembrie 1943, ora 11 dim în sala „Dacia” d-l Profesor Universitar DRAGOȘ PROTOPODESCU va conferența despre OCTAVIAN GOGA. D-l Profesor Grigore Sălceanu va citi ODA lui OCTAVIAN GOGA, iar elevule Liceului „Domnița Elena”, de sub conducerea D-nei Prof Sultana Anghelie, vor executa dansuri naționale. Intrarea liberă.

Prețuri alimentelor

În piețele alimentare s'au înregistrat următoarele prețuri: CARNE: de vacă 140 lei kgr. de berbec bătă 220, de vițel 300, de porc fără slănină 190, cu slănină 240, slănină 250, osânză 260.

PĂSĂRI: găște 600 lei buc., boboci de găscă 500, rațe 350-400; găini 350-400; pui de găină 420-600 lei perechea, ouăle de găină lipsesc de pe piață.

BRANZETURI: brânză de burduf 580 kg., brânză telemea 380, cașcaval 600, unt de Transnistria 400, unt local 720, lapte 45-50.

ZARZAVATURI: ceapă 21 lei kg., cartofi 14, ardei 3-4 lei bucata, gogoșari 3-4, tomate verzi 12 lei kgr., morcovi 14, jețină 8-12 lei bucata.

FRUCTE: struguri 60-80; pere 90, gutui 60-80, nuci 110 lei kgr.

PEȘTE: Babușcă 65-70 lei kgr.; crap 180; ciortocrap 140, ciortan 105, ciortanel 75-80, plătică 80-97, șalău 135-160, guvizi 60-65.

Redeschiderea Cantinei Școlare No. 13 din Coiciu

Cantina școlară No. 13 din cartierul Coiciu, de sub conducerea d-lui institutor Caciula, directorul școlii, s'a redeschis în prezența d-lui primar al municipiului, d-nei Gabriela col. Oprescu, dr. Ștefan Ieremia, Iacob Iacobescu și Andrei Cochino, reprezentanții nașilor și susținătorilor cantinei, d-nelor, d-relor și d-lor institutori C. Caciula, Gr. Chiriacescu, Zenobia Dinuliu, Emilia Datcu, Maria Smădu, Elena Păslaru, Jeni Mihailov, Inspectori școlari, Burtoi și Iacobescu și a unui mare număr de părinți ai elevilor. Slujba religioasă a fost

oficiata de pr. Coadă și Datcu.

Au vorbit d-nii C. Caciula, directorul școlii și al cantinei și d. col. N. Oprescu, care a cerut locuitorilor acestui cartier să i se adreseze cu încredere oricând ori va avea nevoie.

La această cantină, care este una din cele mai bine întreținute, datorită atât conducerii d-lui director Caciula cât și darniciei susținătorilor ei, mănâncă peste 130 de școlari săraci.

Localul încăpător și igienic este pus la dispoziția cantinei de banca populară a cartierului.

S'a redeschis și cantina școlară Nr. 11 din Anadolchioi

La redeschiderea cantinei nr. 11, susținută de societățile petrolifere din localitate au fost de față d-nii: col. N. Oprescu primarul municipiului cu d-na dr. Ștefan Ieremia directorul serviciului social, O. de Simon directorul soc. Astra Română cu d-na, col. Goruneanu, directorul soc. Concordia cu d-na, C. Constantinescu directorul soc. Steaua Română cu d-na, ing. Dumitrescu directorul soc. Româno-Americană cu d-na, ing. Popescu directorul soc. Columbia, Mihail Rădulescu directorul soc. Prahova cu d-na, d-na col. Popovici, ing. Constantinescu, Nicolae Lupu reprezentantul soc. Rafinajul și Meotica Română, Inspectori școlari Burtoi și Iacobescu, Ioan directorul soc. Distribuția, institutorii Ion Ștefănescu și Eremia Vasiliu directorii școlilor primare 11 și 12, d-ra Goanță conducătoarea grădiniței de copii nr. 10, d-rele Claciu și d-nele institutoare Perjache, Căru, Weingartner, Stere, Vrânceanu și Caraman.

Slujba religioasă a fost oficiată de pr. Păslaru, care a vorbit apoi despre marea operă socială înfăptuită cu aceste cantine școlare mulțumind celor cari o susțin.

D. Ion Ștefănescu, directorul școlii primare Nr. 11, a mulțumit d-lui col. N. Oprescu primarul municipiului, d-nei Gabriela col. Oprescu, președinta comitetului cantinelor și tuturor directorilor societăților pe-

trolifere, cari întrețin cantina. D. col. N. Oprescu a arătat tot ce a înfăptuit consiliul de patronaj, care se ocupă de soarta micușilor școlari mulțumind d-lui O. de Simon pentru răspunderea ce și-a asumat.

D. O. de Simon, directorul societății Astra Română și președintele comitetului de întreținerea cantinei, a mulțumit colegilor cari-i dau sprijinul și d-nelor cari vor supraveghea și vor da asistență celor 120 de școlari, pensionari ai cantinei.

La această cantină vor mânca 120 de elevi săraci dela școlile primare Nr. 11 și 12 și grădinița de copii nr. 10.

Cantina este instalată într-o casă particulară, încăpătoare, curată și igienică. Bucătăria este foarte bine amenajată iar supravegherea și administrarea cantinei se va face de corpul didactic al școalelor respective, alături de doamnele din comitetul de susținere.

Fete și Băieți se angajează imediat la Tipografia „Albania” din Constanța.

Fă-te că nu ai urechi
Au zidurile destule

Primăria Municip. Constanța Serviciul Financiar

Folosiți cu încredere serviciile comunale puse la dispoziția D-v., cu prețuri minime și anume:

- Serviciul de pompe funebre
- Serviciul de vidanj
- Serviciul de întreținerea mormintelor
- Serviciul de cântărit mărfurile

Adresați-vă la Serviciul Economat al Primăriei din piața Carol. Telefon 2298

Din venitul lor vi se fac îmbunătățiri gospodărești și edilitare.

Calendarul

„Dobrogea Română”

pe anul 1944

este prețioasa carte a Dobrogei. Domnii comercianți și industriași sunt rugați să utilizeze paginile calendarului pentru cunoașterea și dezvoltarea întreprinderilor.

Inseratele se primesc până la 1 Decembrie 1943, la

Serviciul de publicitate

„REXRECLAM”

Constanța - Str. Carol No. 136

PAGINA

Administrației Județene și Comunale

Plugari distinși la expoziția din Medgidia

Expoziția agricolă din Medgidia, organizată cu sprijinul Camerei Agricole, a prilejuit premiera unui număr însemnat de agricultori, cari s'au distins prin produsele expuse.

Au fost în mod deosebit remarcate, produsele expuse de d. inginer Valentin Jipa, din comuna Saligni: fructe, furaje, cereale, cai, vaci, oi și pasări de rasă.

D. Ilie Suditu, a expus diferite rezultate ale extracțiilor de uleiuri din semințele plantelor oleaginoase, apoi furaje de floarea soarelui, toate obținute la presa țărănească din Cernavoda.

Școala de industrie casnică „St. Ana” din Cernavoda s'a remarcat prin coavoarele de-o rară frumusețe și lucrurile de țesătorie pe care le-a expus.

Dintre micii plugari, cari au expus produse felurite la această bogată și bine organizată expoziție, au fost

distinși: Gheorghe Anton, din comuna Cochirleni, pentru strugurii indigeni, cultivați în via proprie; Nicolae Tripan, tot din Cochirleni, pentru vinete, ceapă și ardei; Ion Ghenea, pentru cartofii de o mărime neobișnuită, cultivați în grădina sa de zarzavaturi; Grigore Meosu și Grigore Dămaianu, pentru grâu de primăvară; Mitu Stoian și Gheorghe Onea, din comuna Seimenii Mari, pentru culturile de sfeclă furajeră și cartofi.

Un număr însemnat de agricultori au fost distinși pentru culturile de grâu de toamnă, orz, ovaz, porumb, apoi pentru vitele, caii, oile și pasările de rasă, care au fost expuse.

De asemenea s'a remarcat cooperativa „Zooagricola” din Constanța, a cărei președinte, Eremia Oancea și director Coșoreanu, au organizat secția de mașini și unelte agricole.

„Onorarii Desonorante”

Cu acest titlu, am citit în revista „Observatorul social-economic” de la Brașov, Anul X No. 5 pe Septemb. Octomb. 1943, un foarte actual articol, pe care-l dăm mai jos în întregime pentru cititorii noștri și-i lasăm să-l comenteze singuri:

„Observând, fidel, realitățile vieții noastre, nu putem trece cu vederea scandaaloasa spoliere a bolnavilor pe care o practică unii medici. Și aceasta, în vremea în care se vorbește mai mult despre sănătatea publică.

Prețul — pentru că nu este onorar — unei consultațiuni de 5 minute este, la unii medici, de 3, 4 sau 5 mii lei. Și trebuie să plătească această sumă mare și țărânul, muncitorul, micul funcționar și modestul profesor care are și ani de studii și osteneala intelectuală tot atât de mare cât și domnul doctor, dar feața lunară îi este numai de 15 mii lei.

Operațiile, sunt — deseori — prilejuri de scandaluri înalțabile.

Se cere pentru o operație 200, 200, 300 mii lei și mai

mult. Când bolnavul schițează o nemulțumire, medicul clinic și necinstit îi răspunde: „Dar viața care ți-am dat-o nu face mai mult?”. Parcă viața vine de la dânsul! Tariful nu este mai mic nici când pacientul moare; atunci, medicul se pune la adăpostul atotputerniciei lui Dumnezeu.

Cunoaștem un caz recent: pentru o operație i-s'a cerut unei persoane 200 de mii lei, operație de 20 minute. Pacientul a spus că este mult și s'a lăsat operat; când i-a dat numai 150 mii lei, medicul fără suflet și scrupule i-a svârțit banii în față. Unii medici, prudenți, nu operează decât numai dacă pacientul plătește înainte.

Din zăre desprindem reclame inadmisibile pentru profesioniști intelectuali. Medicii sub cuțitul cărora au murit oameni cu sutele, se laudă cu o operație reușită, folosind serviciile — desigur bine plătite — ale unor corespondenți de ziare.

Ministerul sănătății, Colegiile medicale, medicii onești, nu au nimic de spus despre rechini nobili profesioniști?

Stiri din județ

Ministerul Afacerilor Interne face cunoscut că în exercițiul financiar 1943-1944, administrațiile locale au hotărât să investească în mediul rural, pentru lucrări de drumuri județene și comunale, o sumă totală de lei 3.798.360.224, din care 2.686.547.099 lei reprezintă prestația.

— D. lui Furtună Teodor, șef de secție cu 2 gr., i se acordă încă o gr., cu începere de la 1 Apr. 1943.

— Se aduce la cunoștința d-ilor pretori și primari, a pune în vedere locuitorilor din comunele d-lor, cari au vândut cereale pe credit Băncii Federale Constanța, să se prezinte la centrele de colectare unde le-au predat, spre a-și primi sumele ce li se cuvin.

Numire

D-ra Marioara Udrescu, se numește pe 1 Oct. 1943 în funcțiunea de telefonistă cl. II, la Prefectura plășii Cogealac.

Funcționar conștiincios

D. insp. g. ral Ad-tiv al circ. V-a Constanța, col. rez. Ștefănescu, cu ocazia inspecției din ziua de 4 Oct. 1943, la primăria com. Schitul, aduce laude d. nel Leontina Iani, secretara comunei, pentru modul conștiincios cum își îndeplinește funcțiunea.

SITUAȚIA AGRICOLA. — În întreg județul a început culesul porumbului. În multe părți culesul este pe terminate. Recolta este foarte bună în partea de sud a județului, iar în partea de nord, unde a fost secetă în timpul legatului, recolta este mai slabă.

Arăturile de toamnă sunt în curs. Marea proprietate a terminat întoarcerea miștilor și arăturile de toamnă. Deasemenea însămânțările de grâu și orz de toamnă sunt pe sfârșite. Suprafețele însămânțate cu grâu sunt mult mai mari ca în alți ani, astfel că planul pentru însămânțarea grâului din toamna aceasta va fi depășit.

PAȚANIA UNUI BARBAT NEȘTIUTOR AL LEGILOR. — Acum câțiva timp d-na Elena Coman de Medgidia, gravidă în luna șasea, și-a făcut injecțiile antitifice-paratifice.

Chiar în acea noapte, d-na Coman a avortat și soțul, ca să înlăture neplăcerile anchetei nu s'a mai gândit că și va provoca singur rău și a îngropat fetusul în grădina casei.

Faptul s'a aflat chiar a doua zi și de aci cercetări și învinuirii că femeia și-ar fi provocat singură avortul, ca să scape de prunc, iar soțul a ajutat-o la săvârșirea actului criminal.

Ancheta a stabilit însă adevărul, astfel că soțul a fost scos de sub inculpare.

Păstrarea legumelor și zarzavaturilor în timpul iernei

În timpurile de azi, legumele și zarzavaturile sunt alimentele care se găscă în cantități mari pe piață.

Legumele se folosesc în gospodărie în timpul verii în cea mai mare parte în stare proaspătă.

Pentru a le avea în timpul iernii, legumele în cari intră totfel de fasole și mazăre, se păstrează în stare uscată și conservată în borcane, sticle, putini etc. în diferite soluții.

Celelalte zarzavaturi în care fotoasele, rădăcinoasele, bulboasele etc. se păstrează în timpul iernii în diferite moduri ca:

1) În stare proaspătă în diferite alozuri și stratificate în nisip.

2) În stare murată în butoaie și putini mari.

3) În stare de conservare în borcane, cutii, sticle etc.

4) În stare uscată.

Păstrarea cepei în magazii sau becluri se face numai după ce s'a svântat bine, are 2-3 foi uscate, codița subțiată și complet uscată.

Se păstrează la o temperatură de 0° până la 3°C. În a doua jumătate a iernii se admite scăderea temperaturii până la 1-2 C. sub zero.

Se așează (varză) pe rafturi făcute din șipci, cu go-

luri. Aceste șipci se bat în stelaș la o depărtare de 3-5 cm. Lățimea rafturilor să nu fie mai mare de 2 m. Iar marginea rafturilor să fie prevăzută cu pereți demontabili din grătare de șipci.

Între rafturi se lasă distanță de 75 cm. raftul de jos făcându-se la o depărtare de cel puțin 20 cm. de la pământ.

Grosimea stratului de ceapă pe un raft poate fi între 50-70 cm, cu o capacitate de 30-35 kg. Ele se așază una peste alta în stive cu o înălțime de circa 2,50-3,200 m.

Între rândurile de stive de lăzi se lasă o trecere de 30 cm, pentru control și ventilație. Lădițele nu se vor așază direct pe dușumea sau pământ ci pe un pat ridicat cu 20 cm. de la dușumea sau pământ.

Se aerisește localul permanent până ce se stabilește o temperatură constantă de 2-3° C, deasupra lui zero.

În acest scop, până la începerea gerului se folosesc ferestrele pentru ventilație și grătare. Ceapa se mai poate păstra vărsată în poduri și se acoperă țerna cu pături.

Știri din Cernavoda

Tragicul sfârșit al unei mame. — În ziua de 7 Noiembrie a.c. în spitalul din Cernavoda, a murit Eugenia Emilian Berbec în vârstă de 33 ani de fel din comuna Măciuc de jos jud. Brașov, numai la o săptămână după ce petrecuse nunta sorei sale pentru care venise în satul Făcia. Un început de erizipel, dar neîngrijit la timp, s'a agravat producând sfârșitul unei mame care era așteptată de un soț și cele trei fetițe acasă la Brașov.

Inspecție didactică. — Dl. Mihail Vasile, inspectorul școlar de conducere și control al județului a inspectat școlile primare din localitate în ziua de 6 Noiembrie crt. interesându-se în special de cursul supraprimar. În acest scop, a dat instrucțiuni sub încheierea de proces-verbal la adresa învățătorilor cari predau la cursul superior.

S. MUNTEANU

Chemare pentru cei vii

continuare din pag. 1-a lor, numeroase asemenea exemplare.

Constanța va lăsa oare să i fie confundată în uitare personalitatea lui Dumitru Olariu, care — un răstimp — a fost la însăși cârma destinelor ei? Dar Dumitru Olariu prezintă merite întregite și unește în el singur ceea ce a motivat înălțarea altor bronziuri: a fost, ca Bănescu în fruntea orașului, ca Roman, printre distinșii baroului constanțean, iar ca Eminescu, un îndrăgitor al mării. Și apoi, Dobrogea n'a dat un poet mai de seamă ca el. Cerna într'un fel îl depășește, dar ce puțin i-a păsat lui în versuri de aceste meleaguri, pe care parca nici nu s'ar fi născut.

Sa-l avem deci între noi, să-l ridicăm un bronz,

Scrisori de pe front

Căpitanul Alexandru Panaitescu

Printre atâtea drame ce se petrec pe front — cea trăită de căpitanul Alexandru Panaitescu merită să fie cunoscută și transmisă generațiilor viitoare ca un exemplu de jertfă pentru Patrie.

Căpitanul Alexandru Panaitescu își trage originea mai îndepărtată din ținuturile Ialomișene, unde bunicul său a fost un prețios cuceritor și servitor al altor țări, iar tatăl său era funcționar în Direcția generală P. T. T. din București.

Crescut în duhul bunicului și tatălui său, care și-a servit Patria cu devotament, tânărul Alexandru Panaitescu și-a ales același drum de viață spre a fi de folos țării sale, urmând școala militară și devenind ofițer de infanterie.

Între timp de cinci ani, a fost comandant de pluton de grăniceri în Basarabia, având ocazia să simtă îndeaproape clocoțelul și ura inamicului împotriva noastră, deși noi am păstrat cea mai loială linie de conduită față de toți vecinii.

Mutat în regimentul de dorobanți ilfovean, i s'a încredințat comanda companiei I-a, cu care a luat parte la campania de la Odesa.

În vederea ofensivei de vară, la data de 21 Iunie 1942 ia comanda companiei 2-a, care fusese comandată de căpitanul Gheorghe Gotino, căzut în luptele anterioare.

După trecerea Donețului — compania a luptat îndărjtit pentru ocuparea colțului de N. V. al pădurii și satului Chervony-Chachter, unde inamicul a opus o rezistență puternică, stăvilind pentru un moment înaintarea regimentului. După ocuparea satului, compania a respins alte două contraatacuri inamice.

În bătălia de mari proporții de la Tebektenorovo — la cota 142,9, căpitanul Alexandru Panaitescu a executat cu compania sa o manevră pentru lăvă luirea cotei, reușind să captureze mai multe cazemate, prizonieri și material de război.

În timpul acestor lupte inversate — care au durat 18 zile, compania sa a fost adesea în vârful avangardei regimentului, respingând atacuri și capturând alți prizonieri și materiale.

Dar adevărata poveste de război a căpitanului Alexandru Panaitescu începe în noaptea de 28/29 Septembrie 1942, când, deși rănit la picior, a continuat să lupte cu compania sa pentru a opri pătrunderea inamicului pe la S. V. satul Sadovoje.

Lupta a început noaptea și, către zorii zilei, când muniția dorobanților era pe terminate, inamicul reușise să pătrundă în sat prin mai multe direcții și să împingă frontul cu câțiva kilometri de sat, spre Vest.

Deși încercuit pe o mică înălțime și rămânând numai cu 23 ostași, căpitanul Alexandru Panaitescu a luptat și rezistat până în seara zilei de 29 Septembrie 1942.

La căderea serii, fiind atacați cu tancuri și forțe superioare, bravii dorobanți au căzut în mâinile dușmanului, după lupte la baionetă și corp la

corp, când în Sadovoje s'au petrecut scene de legendar eroism.

Imediat, dorobanții au fost despuși de tot ce aveau asupra lor, ca ceasuri, verighete și fotografiile cu soțiile și membrii familiei.

După un tratament lipsit de orice nuanță de cavalerism, nu li s'a dat apă de băut și nici îngăduința de a și pansa rănille primite în timpul luptelor, au fost așezați într'un rând și câțiva mișei au tras asupra lor dela o apropiere de 3-4 metri — cu arme automate, ca să-i execute, deși cei mai mulți rămăseseră răniți în lupte.

Este greu de așternut pe hârtie cruzimea acestor execuții — care s'au sfârșit prin aruncarea dorobanților români într'un puț, parte din ei fiind îngropăți în apropiere și fiind acoperiți cu un strat de nisip.

Printre cei aruncați în puț, se găseau căpitanul Alexandru Panaitescu, sblt. rez. David Moisesescu și sergentul Nicolae Ștefan, care fuseseră sufletul companiei.

Când, după trei zile, satul Sadovoje fiind recucerit de trupele române și cei asinați în mod cel mai ușor posibil fiind descoperiți și scoși din puț, echipa de lucru a constatat că numai unul singur era în viață dintre cei 24 eroi — căpitanul Alexandru Panaitescu, comandantul bravei companii a 2-a, care a înțeles să reziste cu orice preț — făcând mărturia unui spirit de sacrificiu de factură spartană.

Print' un adevărat miracol, gloanțele trase asupra căpitanului Alexandru Panaitescu au trecut prin maxilarul stâng leșind prin ceafă, ceea ce a provocat un leșin adânc și s'a prăbușit la pământ.

Crezându-l mort, a fost asvârlit în puț împreună cu ceilalți ostași ai săi, — dar moartea nu i a pufut lua viața — fiindcă trebuia să rămână un supraviețuitor al acestui act de cruzime spre a povesti împrejurările în care s'a săvârșit. Aceasta nu i a împiedicat însă, pe bolșevici să se laude mereu cu tratamentul pe care l-ar aplica prizonierilor de război — deși execuțiile dela Sadovoje nu pot fi desmințite.

ION I. POGANA

Mica publicitate

VICTORIA NIJICĂ a pierdut autorizația de intrare în port și o declară nul în mâinile ori cui s'ar găsi.

FRUNTAȘUL ASPRU NICOLAE, ctg. 1937, matr. 3986, Reg. 18 Artilerie, divizionul 63 și-a pierdut livretul eliberat de acest regiment și îl declară nul.

Se caută imediat
Băiat de Serviciu
A se adresa la ZIAR.

Câte zvonuri, atât
serviciu aduse
dușmanului.

Informațiuni

Regimentul 13 Artilerie a donat pentru copiii săraci din Cartierul Medeea lei cinci zeci de mi.

Biblioteca și Pinacoteca Municipală a fost redeschisă Duminică 7 Noiembrie a. c. este deschisă în fiecare zi între orele 16—20. Informații și înscrieri Luni și Mercuri dela 9—12.

Casa școlilor a donat prin d. Emanoil Bucța directorul Culturii Poporului, una sută volume pentru Biblioteca Municipală.

Directorul institutului de Cultură Italiană din București a donat Bibliotecii Municipale prin d. dr. prof. Bandini sapizeci de volume de mare valoare!

La 10 Noiembrie a. c. a avut loc solemnitatea deschiderii Cantinei întrefinută de marii proprietari agricoli din județ domiciliați în Constanța.

Miercuri 3 Noiembrie 1943, orașul Constanța a fost vizitat de d. dr. Iosel, președintele Reichsbahnzentralei din Berlin împreună cu d. Erns Schiartz directorul Oficiului Turistic German din România însoții fiind de d. Adriani Corln, directorul Oficiului Național de Turism. Au fost găzduiți la hotelul Carlton, au făcut vizite oficialităților, au vizitat Biblioteca și Pinacoteca Municipală, portul, șantierul naval, silozurile, Muzeul arheologic, Mamaia, hotelul Rex, instalațiile de băi, Eforia, Carmen-Sylva, Sanatoriul Dr. Climescu. Au mâncat la restaurantul Canciovici iar Vineri 5 Noiembrie a. c. orele 7,5 au plecat spre București.

Spectacole

dela 15 la 21 Nov. 1943

Cinema „Capitol”
CLUBUL DERBEDEILOR cu Amedeo Nazari

Cinema „Dacia”
CONTELE DE MONTE CRISTO

Cinema „Fantasio”
FURTUNA ROȘIE. Aino Taube

Cinema „Majestic”
MACARIO COW BOY

Cinema „Regal”
SCLAVA DIN SAN GOTTARD cu Mariela Lotti

Cinema „Victoria”
BUNICUL PĂCĂLIT, cu Haus Mosser.

Cinema „Vox”
MISTERUL UNEI CRIME

Funcționari de Birou

Se angajează la TIPOGRAFIA „ALBANIA” C. T. A.

RUSU C. IOAN, str. Nagurului 7, km. 5, pierzând Autorizația de intrare în port, eliberată de Căpitanul Portului Constanța, o declară nulă.

Pentru pomicultori

După ce se termină cu recoltatul fructelor, se adună propielele de sub pomi, ce se scot din livada și se așează la adăpost.

Odată cu proptelele se strâng etichetele de la rândurile de pomi și orice alte indicatoare din plantație. Acestea se spală de praful sau noroiul depus pe ele și după ce se usucă se leagă în pachețe și se păstrează în magazii până la primăvară.

Dacă au rămas până acum în livezi, se strâng din pomi și sperietorile care au fost așezate în timpul verii pentru apărarea fructelor de păsari.

Toți pomii uscăți, prea bătrâni sau plini de boli se scot din livada drăseimenea toamna, urmând ca în locul lor să se planteze în primăvara alți pomi.

Tot în acest anotimp se mai scot din livezi și toți pomii sălbatici crescuți din rădăcini, toate tufele și arborii ce formează desigur pe marginea plantațiilor.

În deosebi trebuie scoși toți acei pomi sălbatici pe care ierneză unele insecte dăunătoare pomilor roditori; dintre acestea fac parte: păducelul, porumbarul, mîinul, scorușul și alții.

O recoltă
trumeasă și sănătoasă în lan
obțineți saramurând cu
„GERMISAN”
uscat și umed

Produs original Fahberg-List A. G. Magdeburg
Autoriz. de Ministerul Agriculturii și Domeniilor

Este economic și mărește considerabil prețul recoltei

„GERMISAN-UL”

distruge mărura la grâu, tăciunele și mușgaiul de zăpadă la secară, slăbierea frunzelor de orz, antracnoza la mazare și fasole, putregaiul rădăcinilor la sfeclă, tăciunele îmbrăcat la orz și ovăz.

Se găsește în toate Comerțurile și Ocoalele Agricole din țară vânzându-se la preț fixat de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Tăcerea este pulerea care face să
rodească și să crească orice gând bun

HARTIE DE CAMUFLAJ

Rechizite și imprimare școlare
Absolut toate articolele în branșa librăriei
le găsiți cu prețuri efitine la

LIBRARIA „ALBANIA”

CONSTANȚA - Str. Traian No. 18

Române, în tăcerea sfântă
Tu oțelește-le în puleri
Să câștigăm prin luptă astăzi
Tot ce-am pierdut prin vorbe ieri

Se închiriează de îndată CASA
cu opt camere
spajoase, două holuri și sub-
teran pentru depozite și o PRA-
VALIE așezată în colț, foarte
încăpătoare, ambele în C. T. A.

A se adresa la Redacție.

Citiți și răspândiți ziarul

„DOBROGEA JUNĂ”

Redacția: str. St. Uarșau, 27